

Οι απόψεις των κληρικών για το ρόλο της επικοινωνίας στην ποιμαντική διακονία (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](http://www.pemptousia.gr/?p=152956)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=152956>]

Στο δεύτερο μέρος της εργασίας μας πραγματοποιήσαμε είκοσι (20) συνεντεύξεις σε Ιερείς όλων των βαθμίδων (Επισκόπους – Ιερείς – Διακόνους) για το πώς βλέπουν και κυρίως πώς βιώνουν την επικοινωνία στην Ποιμαντική τους Διακονία. Όλοι οι Κληρικοί έχουν Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση και κάποιοι από αυτούς είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Τίτλων. Όσον αφορά την ηλικία των Κληρικών που μας παραχώρησαν συνέντευξη, ποικίλει μιας και έχουμε Κληρικό 25 ετών καθώς και συνταξιούχους άνω των 70 ετών. Οι περισσότεροι είναι Έγγαμοι Κληρικοί και μερικοί από αυτούς ανήκουν στον άγαμο Κλήρο (είναι δηλαδή Μοναχοί και δεν έχουν συνάψει Γάμο). Σχεδόν όλοι υπηρετούν σε κάποια Ενορία σε μεγάλο αστικό κέντρο. Επίσης κάποιοι από αυτούς (πέραν των Επισκόπων) υπηρετούν σε επιτελική θέση Διοίκησης στις Μητροπόλεις τους.

Οι συνεντεύξεις είχαν ημιδομημένο χαρακτήρα, με ερωτήσεις που βρίσκονταν σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο χωρίς ωστόσο να έχουν απόλυτη μορφή. Έγιναν με την μορφή συζήτησης, με ελευθερία λόγου και άνεση χρόνου.

Στην συνέχεια θα δούμε κάθε ενότητα ξεχωριστά και θα αναλύσουμε την κάθε ερώτηση μεμονωμένα, σχολιάζοντας τις απαντήσεις που έδωσαν οι συνεντευξιαζόμενοι. Θα καταγράψουμε με ποιον τρόπο βιώνουν την επικοινωνία στην άσκηση της Ποιμαντικής τους Διακονίας και πόση σημασία δίνεται στο μεγάλο αυτό θέμα της επικοινωνίας. Τέλος θα γίνεται και μια αριθμητική αναφορά καθώς επίσης και θα καταγράφονται οι απαντήσεις που δόθηκαν.

Πρώτη ενότητα - γενικά περί ποιμαντικής επικοινωνίας

Στην πρώτη ενότητα ετέθησαν γενικές ερωτήσεις για την επικοινωνία σε σχέση με την ποιμαντική Διακονία. Πόσο σημαντική είναι η επικοινωνία των Κληρικών, εάν υπάρχει μέριμνα από την Διοίκηση της Εκκλησίας για την επιμόρφωση και τον Καταρτισμό των Κληρικών σε θέματα επικοινωνίας, με ποιον τρόπο επικοινωνεί ο Ιερέας με τους πιστούς στην καθημερινότητά του και ποια είναι η σημασία της μη λεκτικής επικοινωνίας. Ας δούμε αναλυτικά τις απαντήσεις που έδωσαν οι συνεντευξιαζόμενοι σε κάθε ερώτηση.

Η σημασία της επικοινωνίας στην άσκηση της Ποιμαντικής Διακονίας

Στην ερώτηση αυτή όλες οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν σύμφωνες πως η

σημασία της επικοινωνίας στην άσκηση της Ποιμαντικής Διακονίας είναι καθοριστικής σημασίας και κάτι πολύ σπουδαίο και αναγκαίο για την ουσιαστική παρουσία του Κληρικού στο σύγχρονο κόσμο. Δεν υπήρχε ούτε μία απάντηση προς την αντίθετη κατεύθυνση, ούτε πως η σημασία της επικοινωνίας έχει περιορισμένη αξία στην καθημερινότητα των Κληρικών. Τρεις από τους είκοσι που ερωτήθηκαν ανέφεραν πως ιδίως στην σημερινή εποχή η σημασία της επικοινωνίας έχει ακόμα πιο σημαντική θέση μιας και ζούμε σε μια εποχή απομόνωσης και μοναξιάς. Ο π. Π.Κ. είπε χαρακτηριστικά πως “είναι το πιο σημαντικό στην ζωή του Κληρικού να ξέρει να επικοινωνεί, είναι ο οριζόντιος άξονας επικοινωνίας όταν επικοινωνεί με τους ανθρώπους και ο κάθετος η επικοινωνία με τον Θεό, μέσω της Προσευχής “. Ο π. Α.Π ανέφερε πως “ η επικοινωνία είναι κορυφαίας σημασίας μέσο ποιμαντικής εργασίας, το κορυφαίο μετά το λατρευτικό. Δεν είναι αυτοσκοπός αλλά είναι κάτι πολύ σπουδαίο. Πέρα από τη χρησιμότητά της στην άσκηση της Ποιμαντικής Διακονίας είναι εξίσου αναγκαίο να υπάρχει επικοινωνιακή δεξιότητα στα Διοικητικά θέματα των Μητροπόλεων, κάτι που θα βοηθούσε να αποφευχθούν πολλές δυσκολίες και προβλήματα “.

Ένας Κληρικός (ο π. Γ.Τ.) έκανε μια αναφορά σε κάποιο λόγο που διατύπωσε ο Άγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος στις υπέροχες ομιλίες του περί Ιεροσύνης, πως ο Ιερέας πρέπει να είναι ευπροσήγορος, να είναι δηλαδή προσιτός και εύκολα να μπορεί κανείς να τον πλησιάσει. Ενώ κάποιος άλλος (ο π. Ν.Α.) έκανε λόγο για τον οντολογικό χαρακτήρα της επικοινωνίας, μιας και στην Εκκλησία υπάρχουμε σαν κοινωνία προσώπων και άρα επικοινωνούμε. Ακόμα ο π. Β.Θ. ο οποίος είναι ειδικός σε θέματα ψυχολογίας με μακρά εμπειρία στα θέματα Ποιμαντικής είπε πως “η επικοινωνία είναι αναντικατάστατο στοιχείο στη ζωή της Εκκλησίας γιατί χωρίς υγιή επικοινωνία δεν μπορούν να μεταδοθούν τα σωτήρια μηνύματά μας”. Τέλος έγιναν αρκετές αναφορές πως με την επικοινωνία επιτυγχάνεται η γνωριμία μεταξύ του Ιερέως με τους πιστούς και πως με τον τρόπο αυτό μπορεί ο Ιερέας να βοηθήσει, να ξεκουράσει και να αναπαύσει τους Ενορίτες που η Εκκλησία του εμπιστεύθηκε να ποιμάνει.

Η μέριμνα της Εκκλησίας για τον καταρτισμό και επιμόρφωση των Κληρικών σε θέματα επικοινωνίας

Η ερώτηση αυτή έχει να κάνει με τον τρόπο και τη σπουδαιότητα που δείχνει η Διοικούσα Εκκλησία στο θέμα της επικοινωνίας και αν μεριμνά για τα θέματα που έχουν να κάνουν με τον καταρτισμό και την επιμόρφωση των Κληρικών. Στην ερώτηση αυτή οι απόψεις διίστανται στο αν υπάρχει δηλαδή ουσιαστική μέριμνα από τη μεριά των Μητροπολιτών στα θέματα αυτά και κατά πόσον τους ενδιαφέρει το θέμα της επικοινωνίας. Δεκατέσσερις (14) συνεντευξιαζόμενοι

απάντησαν πως υπάρχει κάποια μέριμνα ενώ οι υπόλοιποι έξι (6) πως μάλλον δεν υπάρχει καμία προσπάθεια από μέρους της Εκκλησίας στο θέμα αυτό. Χαρακτηριστική είναι η απάντηση του π. Δ.Δ. που ανέφερε πως " οι Μητροπόλεις λειτουργούν κυρίως και πολύ Επισκοποκεντρικά. Όλα δηλαδή έχουν να κάνουν με το πρόσωπο του Επισκόπου, και άρα δεν υπάρχει χρόνος και χώρος για οτιδήποτε άλλο που θα μπορούσε να βοηθήσει τους Κληρικούς ". Κάποιος άλλος ανέφερε (ο π. Φ. Φ.) πως δεν υπάρχει απολύτως καμία μέριμνα και κανένα ενδιαφέρον από την μεριά της Εκκλησίας στα θέματα αυτά, και πως είναι πολύ ψιλά γράμματα για να ασχοληθούν σοβαρά οι Μητροπολίτες, όπως είπε χαρακτηριστικά, έχουν να ασχοληθούν με πολύ σοβαρότερα θέματα. Ο π. Π. Κ. απάντησε πως "μάλλον δεν υπάρχει μέριμνα από την Διοικούσα Εκκλησία στα θέματα της επικοινωνίας. Θα έπρεπε οι Μητροπολίτες να απευθυνθούν σε ειδικούς και να οργανωθούν Σεμινάρια για να καταρτιστούν οι Ιερείς" ενώ ο π. Β.Θ. έκανε λόγο πως δεν υπάρχει κάτι αξιόλογο που να νοσηματοδοτεί την αξία της επικοινωνίας και την σπουδαιότητά της στην άσκηση της Ποιμαντικής Διακονίας.

(συνεχίζεται)